

СЛОВО ПРО ВЧИТЕЛЯ І ДРУГА

М. Я. Сегай, Б. Б. Юдельсон.

31 березня видатному вченому-правознавцю України Михайлу Яковичу Сегаю виповнюється 90 років. Біографія такої видатної людини є надбанням історії — адже це життєвий шлях, сповнений подіями, нелегкими випробуваннями, перемогами, кропіткою працею.

Чи міг уявити випускник середньої школи, отримавши «золотий атестат» відмінника, що доросле життя розпочнеться із війни? Чи міг уявити молодий киянин, який виховувався на історичних старожитностях рідного міста, не один раз бачив панораму «Голгофа», відкриту в спеціальному приміщенні на Володимирській гірці, що замість омріянного навчання в університеті йому прийдеться воювати, та ще й стати армійським командиром, брати відповідальність на себе та бити ворога протягом усієї війни?

У буревіні роки Великої Вітчизняної війни Михайло Сегай пройшов бойовий шлях командира вогневого взводу, командира батареї, начальника штабу дивізіону, брав участь у штурмі Берліна, був нагороджений орденами «Вітчизняної війни» 1-го і 2-го ступенів, медалями «За визволення Варшави» і «За взяття Берліна».

Війна закінчилася. Демобілізація. Повернення до рідного міста і велике бажання вчитися, пізнавати, досліджувати. У 1950 р. Михайло Якович закінчує юридичний факультет Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка

(нині — Київський національний університет імені Тараса Шевченка). Більше 45-ти років (1950—1996) працює у Київському науково-дослідному інституті судової експертизи: молодшим науковим співробітником, старшим науковим співробітником (з 1952), завідувачем відділу криміналістичних досліджень (з 1955), заступником директора з наукової роботи (з 1963), головним науковим співробітником (з 1983). У 1996 р. Михайло Якович Сегай — вчений секретар Київського регіонального центру Академії правових наук України. Член спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій. Член редколегії і один з авторів «Юридичної енциклопедії», «Вісника Академії правових наук України», збірника «Криміналістика та судова експертиза», журналу «Юридична Україна». Член міжвідомчої Координаційної ради з проблем судової експертизи.

Навіть стислий перелік фактів біографії видатного вченого говорить про надзвичайно важливі риси характеру Михайла Яковича. Виважений підхід до всього, бажання дійти до суті, всебічно вивчити те, що стає об'єктом дослідження — із самого початку наукової діяльності це допомагає молодому науковцю пізнавати істину, зосереджуватися на актуальних проблемах криміналістики й набувати фахової майстерності. У нього були прекрасні вчителі — видатні експерти професори С. І. Тихенко і Ю. С. Сапожников, кандидати юридичних наук Б. Р. Киричинський та М. М. Зюскін. Сам молодий учений виявив неабияку зацікавленість у дослідженнях і науковому аналізі. Вже будучи кваліфікованим експертом-криміналістом у галузі судового почеркознавства, дактилоскопії та трасології, Михайло Сегай захопився працями засновника Київського кабінету науково-судової експертизи професора С. М. Потапова з теорії криміналістичної ідентифікації. Саме цій проблематиці присвятив Михайло Якович свою кандидатську дисертацію «Криміналістическая идентификация и особенности

ее применения в отдельных видах советской криминалистической экспертизы» (1959), а згодом і докторську дисертацію «Методологія судебної ідентифікації» (1970).

Загальновідомим є надзвичайно широкий діапазон наукових інтересів академіка М. Я. Сегая. В останні роки Михайло Якович плідно працює над проблемами, що постають при новій кодифікації кримінального законодавства України, досліджує питання його оптимізації, підвищення якості та ефективності кримінального закону, бере участь у розробці Закону України «Про судову експертизу». Він розробляє питання тактики проведення судових експертиз,

психології експертної діяльності, проблеми удосконалення процесуального регулювання використання спеціальних знань у судочинстві, теоретичні питання узагальнення експертної практики, обґрунтовує поняття і систему експертної технології, удосконалює тактичні прийоми використання групи спеціалістів при слідчому огляді місця злочину, а також тактику збирання і використання одорологічної інформації.

Науковий доробок академіка НАПрН України Михайла Яковича Сегая є чи не найяскравішою демонстрацією глибини змісту наукової тематики, якою займається цей унікальний дослідник.

Вельмишановний Михайлے Яковичу!

Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва НАПрН України щиро вітає Вас зі славним ювілейним днем народження!

У Вас за плечима довге життя, сповнене героїчних вчинків, нелегких випробувань, творчих злетів і кропіткої щоденної праці на благо науки та держави! Дякуємо, дорогий ювіляре, за плідну працю, за унікальну життеву позицію вирішувати найскладніші наукові завдання, розв'язувати нагальні науково-організаційні питання, підтримувати найсміливіші думки, бути найкомпетентнішим порадником і вчителем!

Загальновідомим є Ваш внесок у розвиток вітчизняної криміналістики та судової експертизи, в удосконалення чинного законодавства! Ми пишаємося тим,

що Ваші наукові розробки отримали міжнародне визнання та відзначені Радою сусільних народів ООН!

Ми пишаємося Вашою героїчною молодістю, яка пройшла справжнє випробування на фронтах Великої Вітчизняної війни! Ваші бойові нагороди — це історична пам'ять про бійців і ветеранів, дір осле життя яких розпочалося на війні!

Доброзичливість, толерантність, високий професіоналізм, бездоганна порядність і чуйність здобули Вам, дорогий Михайлے Яковичу, заслужену повагу й шану всіх колег-науковців, учнів і друзів!

Ми від усього серця бажаємо Вам, дорогий друже, міцного здоров'я, тепла й сімейного затишку, щастя і всіляких гарздів!

*Bід імені колективу Науково-дослідного інституту
приватного права і підприємництва
Національної академії правових наук України
академік НАПрН України
О. Д. Крупчан*